

**BÁO CÁO
ƯU TIÊN**

VIRUS NIPAH

MỐI ĐE DỌA TOÀN CẦU 2026

Báo cáo tình báo y tế về 'quả bom nổ chậm' từ thiên nhiên: Rủi ro, hiện trạng và chiến lược phòng thủ.

NGUỒN DỮ LIỆU: WHO & CDC // CẬP NHẬT 2026

Tại sao chúng ta phải để mắt đến "Kẻ Sát Nhân Thầm Lặng" này?

Khác với đại dịch COVID-19, Nipah giết chết vật chủ với tốc độ khủng khiếp. Một ngụm nước dừa tươi hay một quả xoài vô tình rơi xuống đất có thể trở thành bản án tử hình.

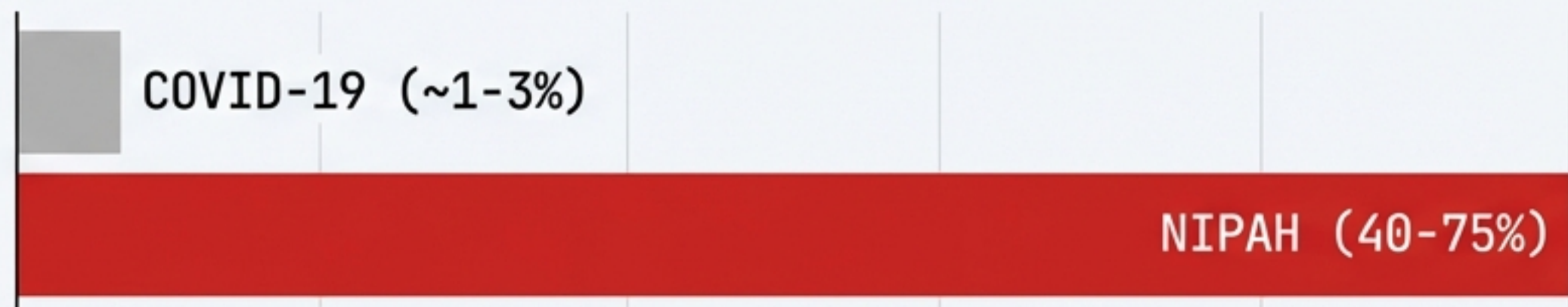
ĐỐI TƯỢNG CẢNH BÁO: Nhóm tuổi lao động (25-40 tuổi) và người thường xuyên di chuyển tại Nam Á.

40% - 75%

TỶ LỆ TỬ VONG (CASE FATALITY RATE)

SO SÁNH TỶ LỆ TỬ VONG

Hồ sơ sinh học: Định danh đối thủ

PHÂN LOẠI (CLASSIFICATION)

- **Họ (Family):** Paramyxoviridae
- **Chi (Genus):** Henipavirus (Họ hàng gần với Hendra virus)
- **Loại (Type):** Virus Zoonotic (Lây từ động vật sang người)

LỊCH SỬ (HISTORY)

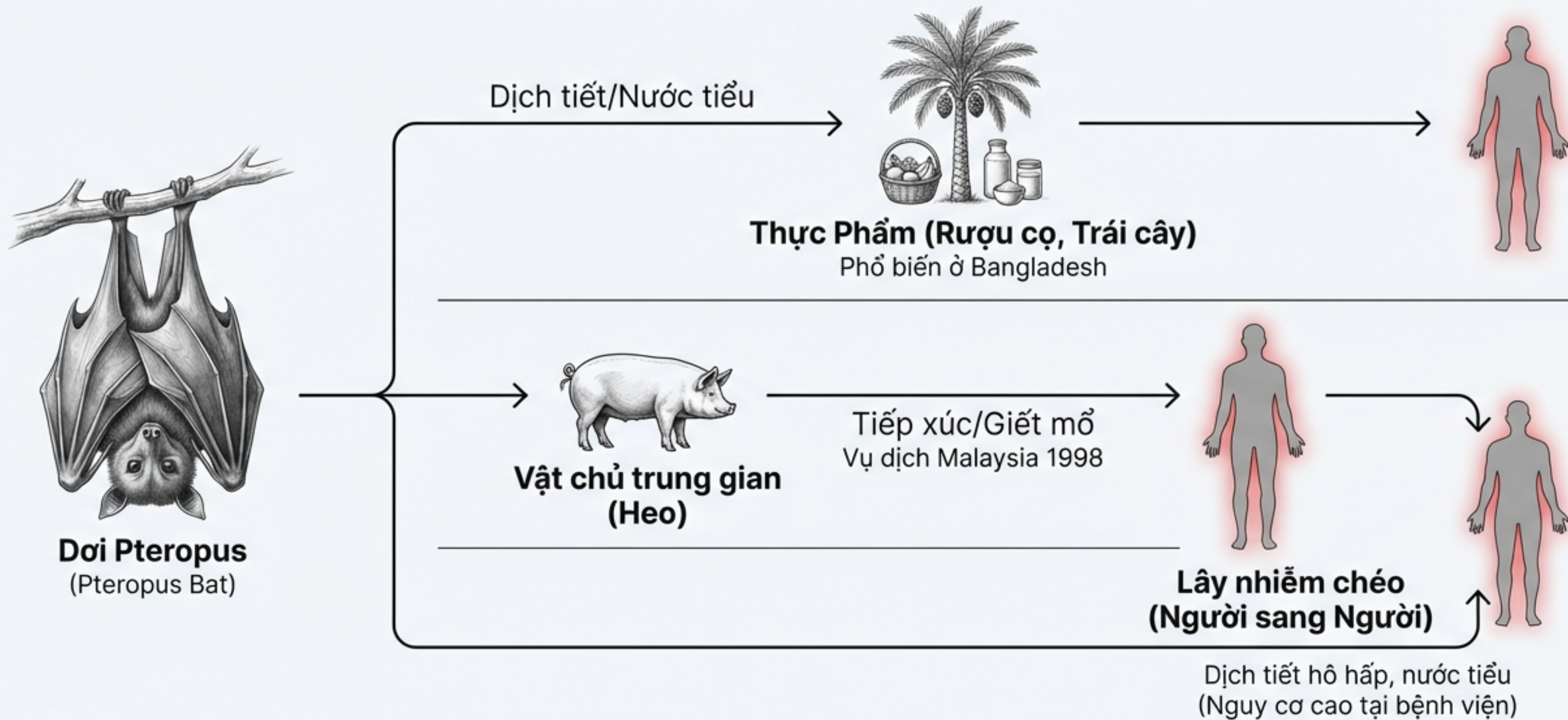
- **Nguồn gốc:** Phát hiện **1998** tại Malaysia.
- **Sự kiện 1998:** Dịch bùng phát tại trại nuôi heo, **>100 người tử vong.**

VẬT CHỦ (VECTOR)

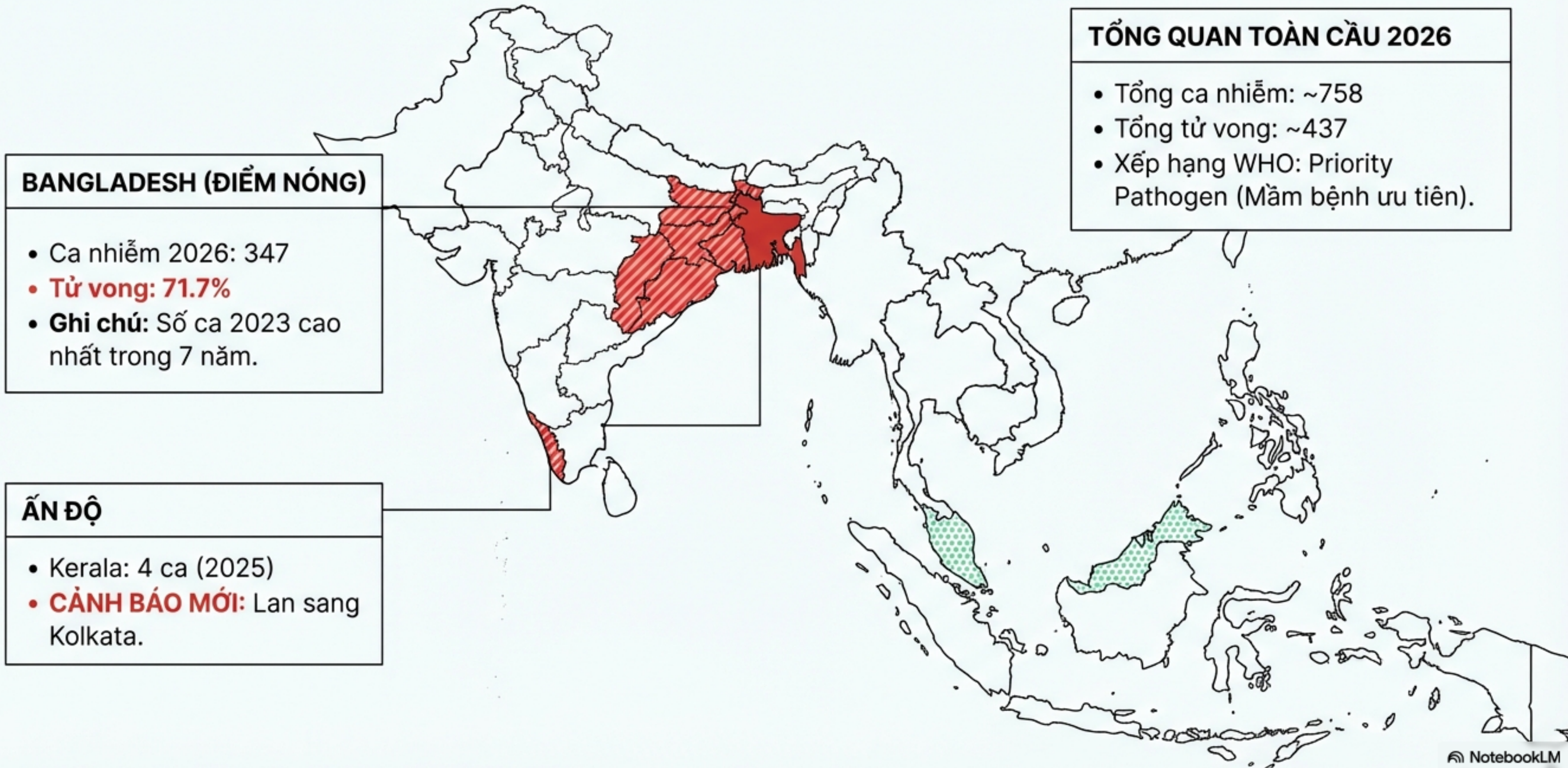

- **Vật chủ tự nhiên:** Dơi ăn quả (Pteropus) / Dơi xáo.
- **Đặc điểm:** "Siêu mang mầm bệnh" nhưng bản thân dơi không bị bệnh.

Mạng lưới lây truyền: Từ hang động đến bàn ăn

Bản đồ dịch tễ 2026: Những điểm nóng cần theo dõi

Cuộc tấn công lâm sàng: 48 giờ quyết định

Ủ BỆNH (INCUBATION) → KHỞI PHÁT (ONSET) →

NGUY KỊCH (CRITICAL)

3 - 14 Ngày

..... 45 ngày

Triệu chứng im lặng.

Giả cúm: Sốt, đau đầu, mệt mỏi, khó thở.

Dễ nhầm lẫn.

48 GIỜ SINH TỬ

Encephalitis

Coma

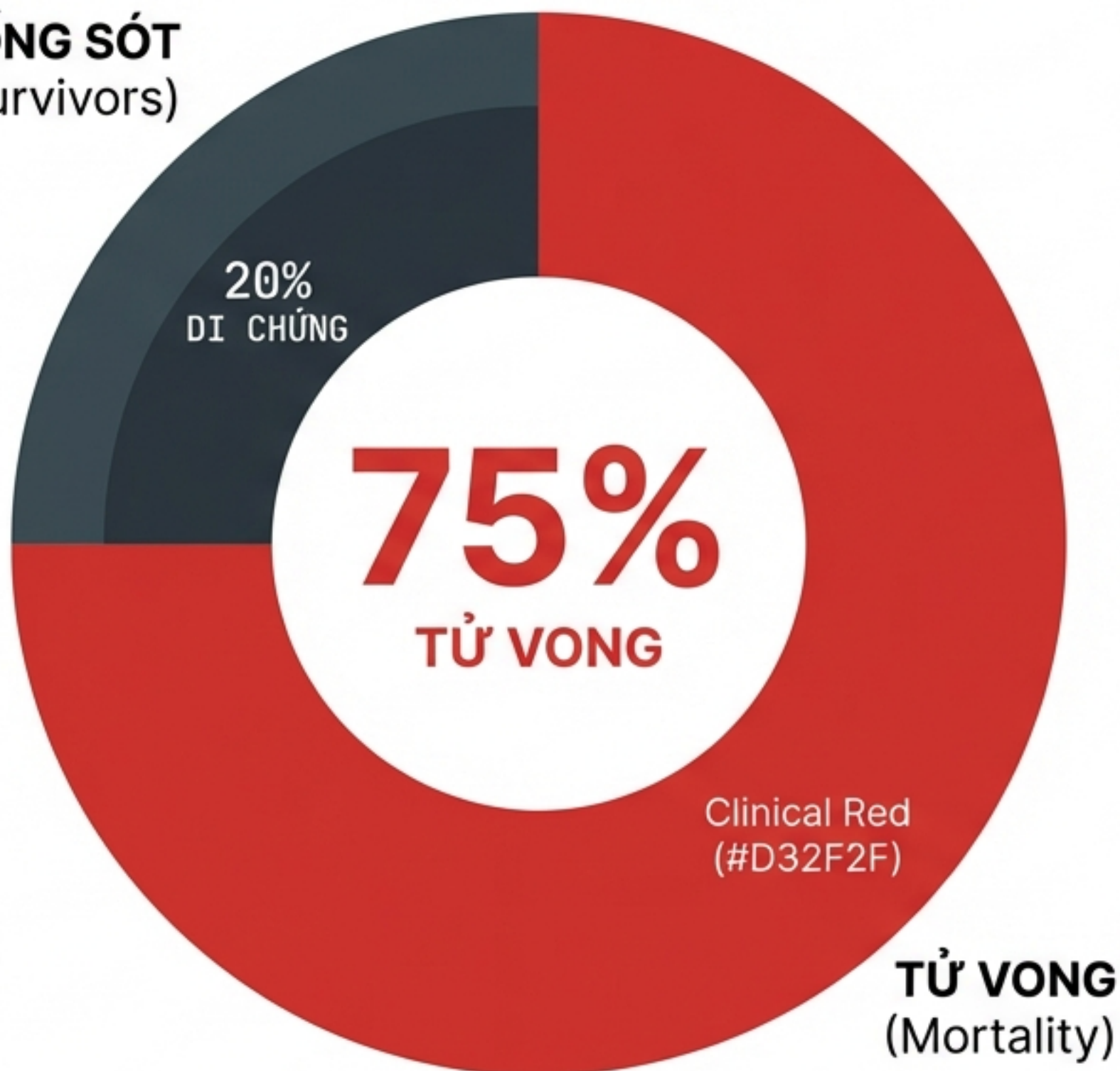
Viêm não, co giật, lơ mơ.

Hôn mê sâu & Tử vong.

LƯU Ý: Chứng NiV-Bangladesh có độc lực cao hơn và lây lan mạnh hơn chứng NiV-Malaysia.

Cái giá của sự sống sót và di chứng để lại

SỐNG SÓT
(Survivors)

DI CHỨNG THẦN KINH VĨNH VIỄN

- Co giật dai dẳng (Seizures).

- Thay đổi tính cách nghiêm trọng.

- Suy giảm trí nhớ & nhận thức.

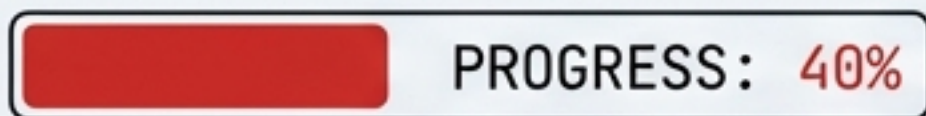
TÁC ĐỘNG XÃ HỘI

Gây hoảng loạn cộng đồng và gánh nặng kinh tế lớn cho vùng dịch do yêu cầu cách ly nghiêm ngặt và chi phí điều trị hồi sức.

Tiến bộ y học 2026: Hy vọng nhưng chưa có phép màu

HIỆN TẠI: CHƯA CÓ THUỐC ĐẶC TRỊ CHÍNH THỨC

VACCINE (ĐANG PHÁT TRIỂN)

Đại học Oxford: Vaccine ChAdOx1 NipahB (Vector virus).

GIAI ĐOẠN II (PHASE II)

Công nghệ mRNA: 4 ứng viên khác đang ở Giai đoạn I.

ĐIỀU TRỊ THỬ NGHIỆM

Kháng thể đơn dòng m102.4.

KHẢ QUAN TRÊN ĐỘNG VẬT

Hiệu quả ngay cả khi dùng muộn 5 ngày.

PHÁC ĐỒ HIỆN TẠI

Chủ yếu là điều trị hỗ trợ:

Bù nước
Thở máy
Chống co giật.

⚠ NOTE: Thuốc kháng virus Remdesivir/Ribavirin hiệu quả hạn chế.

Chiến lược phòng thủ cá nhân: Nguyên tắc "One Health"

AN TOÀN THỰC PHẨM

Tuyệt đối **KHÔNG** ăn trái cây rơi/có dấu hiệu bị cắn. Tránh uống rượu cọ/nước dừa tươi chưa qua xử lý nhiệt tại vùng dịch.

VỆ SINH & TIẾP XÚC

Rửa tay thường xuyên. Tránh tiếp xúc dơi và heo ồm. Vệ sinh sau khi đi rừng/hang động.

Y TẾ & BẢO HỘ

Nhân viên y tế: **Bắt buộc trang bị PPE** đầy đủ khi chăm sóc ca nghi nhiễm. **Cách ly nghiêm ngặt.**

DU LỊCH & GIÁM SÁT

Theo dõi tin tức khi đến Bangladesh/Ấn Độ. Nếu sốt sau khi trở về: **Liên hệ y tế ngay.**

Giải mã tin đồn: Những điều cần làm rõ

Q: Nipah có phải là đại dịch toàn cầu không?

A: **KHÔNG**. Hiện tại chỉ là các ổ dịch lẻ tẻ tại Nam Á. Tuy nhiên, nguy cơ bùng phát luôn hiện hữu.

Q: Bệnh có chữa được hoàn toàn không?

A: **CHƯA**. Chưa có thuốc đặc hiệu. Điều trị chỉ mang tính hỗ trợ. Tỷ lệ tử vong vẫn rất cao.

Q: Thời gian ủ bệnh là bao lâu?

A: **3 - 14 NGÀY** trung bình. Cần theo dõi sức khỏe ít nhất 2 tuần sau khi rời vùng dịch.

Q: Làm sao biết mình bị nhiễm?

A: Triệu chứng ban đầu **GIỐNG CÚM**. Nếu có **yếu tố dịch tễ** (tiếp xúc dơi, đi vùng dịch) kèm sốt cao, I (tiếp xúc dơi, đi vùng dịch) kèm sốt cao, **cần cách ly ngay**.

Lời kết: Cảnh giác chứ không hoảng loạn

Nipah là lời nhắc nhở nghiêm khắc về sự cân bằng giữa con người và thiên nhiên.
Chúng ta có thể phòng ngừa bằng kiến thức và vệ sinh đúng cách.

HÀNH ĐỘNG: Hãy chia sẻ thông tin này để bảo vệ cộng đồng. Nâng cao nhận thức là liều vaccine hiệu quả nhất hiện nay.